

XV OLIMPIADA D'ECONOMIA

FASE LOCAL CATALUNYA

21 de març de 2024

 FACULTAT D'ECONOMIA i EMPRESA
Universitat Rovira i Virgili

 Universitat de Girona
Facultat de Ciències
Econòmiques i Empresariales

 UNIVERSITAT DE
BARCELONA
Facultat d'Economia
i Empresa

Economia i Empresa
UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

Universitat de Lleida
Facultat de Dret i Economia

 upf.
Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

DADES DEL/DE LA PARTICIPANT

Cognoms i Nom:

DNI:

Centre (Institut/Escola/Col·legi):

Signatura:

L'enunciat consta de **tres parts**:

- Primera part: 16 preguntes tipus test (**Pregunta correcta: 0,25 punts Pregunta no resposta: 0 punts, pregunta incorrecta: resta 1/3 de 0,25 punts**)
- Segona part: 2 exercicis pràctics.
- Tercera part: comentari de text.

La prova es valorarà sobre 10 punts totals (la puntuació de cada part està indicada en el mateix document de l'enunciat).

Disposeu d'**1 hora i 30 minuts** per a la realització de la prova.

Primera part:

PREGUNTES TEST (4 punts)

1. En relació a la matriu de creixement d'Ansoff, quina de les afirmacions següents és certa?

- a) Es tracta d'una eina estratègica de suport per a les empreses a l'hora d'establir la millor localització de les seves activitats productives.
- b) Descriu sis possibles estratègies de creixement, basades en la combinació de dos factors: productes i mercats.
- c) L'estratègia de diversificació representa el risc més baix per a les empreses.
- d) Cada estratègia de la matriu d'Ansoff presenta diferents riscos i oportunitats.

2. Recentment s'ha observat un increment del preu de l'acer. És una matèria primera utilitzada en moltes indústries, entre elles la producció d'olles d'acer inoxidable. Assumint que tant la demanda com l'oferta d'olles satisfan les lleis de la demanda i oferta, quina de les afirmacions següents és certa?

- a) El preu de les olles i la quantitat venuda augmentaran.
- b) El preu de les olles augmentarà i la quantitat venuda es reduirà.
- c) El preu de les olles i la quantitat venuda es reduiran.
- d) El preu de les olles es reduirà i la quantitat venuda augmentarà.

3. Quina de les afirmacions següents sobre el concepte de *joint venture* és FALSA?

- a) Es tracta d'una col·laboració empresarial quan dues o més empreses decideixen introduir-se en un nou mercat o desenvolupar determinat projecte per un temps determinat.
- b) Són associacions tàctiques de caràcter indefinit.
- c) Són associacions estratègiques temporals que no comprometen la independència jurídica de cadascuna de les empreses involucrades.
- d) Sovint s'utilitza entre empreses del mateix sector que complementen recursos entre elles.

4. La funció de demanda d'un mercat ve donada per $q^d(p)=20-2p$ mentre que l'oferta és igual a $q^s(p)=3p-5$. En aquest mercat, el preu (p) i la quantitat (q) d'equilibri són iguals a:

- a) $p=5$ i $q=10$
- b) $p=15$ i $q=40$
- c) $p=10$ i $q=5$
- d) $p=10$ i $q=25$

5. El model PESTEL per a l'anàlisi de l'entorn en el que opera una empresa inclou:

- a) factors polítics i econòmics.
- b) factors socials i tecnològics.
- c) factors legals i ambientals.
- d) Totes les respostes anteriors són correctes.

6. La llei de l'oferta ens diu que:

- a) Si la quantitat demanada augmenta, la quantitat que es desitja produir es redueix.
- b) Si el preu del producte o servei augmenta, els productors desitgen produir menys quantitat de bé o servei.
- c) Si el preu augmenta en un 1%, la quantitat que es vol oferir també augmentarà en un 1%
- d) Si el preu del bé es redueix llavors els productors del bé o servei també reduiran la quantitat de producte o servei que desitgen oferir al mercat.

7. Quina de les següents NO és una de les cinc forces competitives de Porter?

- a) Amenaça d'entrada de nous competidors.
- b) Amenaça de productes i serveis substituïts.
- c) Poder negociador del client.
- d) Poder negociador dels treballadors.

8. A causa de la crisi energètica i al conflicte entre Rússia i Ucraïna, el preu de l'electricitat i el gas va augmentar molt a curt termini. Això ha fet que els consumidors busquin béns substituïts a la calefacció elèctrica i de gas per passar l'hivern, entre ells, les xemeneies de llenya o la roba d'abric per a la llar. Quins efectes tindran aquests esdeveniments sobre l'equilibri en el mercat de la llenya (considerada com un bé complementari de la xemeneia)? En el nou equilibri: (suposem que es compleix la llei de l'oferta i la demanda)

- a) El preu i la quantitat d'equilibri en el mercat de llenya augmenten.
- b) El preu de la llenya augmenta, però la quantitat d'equilibri disminueix.
- c) El preu de la llenya disminueix, però la quantitat d'equilibri augmenta.
- d) La quantitat d'equilibri augmenta, però no podem determinar què li passa al preu de la llenya.

9. Quines són les 4P del màrqueting digital?

- a) Personalització, persona a persona (peer-to-peer), participació i predicció de models.
- b) Producte, preu, punt de venda i promoció.
- c) Producte, preu, participació i predicció de models.
- d) Personalització, persona a persona (peer-to-peer), punt de venda i promoció.

10. Com es pot establir el Producte Interior Brut (PIB) a partir del Producte Nacional Brut (PNB)?

- a) $PIB = PNB - \text{Exportacions} + \text{Importacions}$.
- b) $PIB = PNB - \text{Impostos}$
- c) $PIB = PNB - \text{Ingressos nets procedents de l'exterior}$.
- d) $PIB = PNB - \text{Despesa pública}$

11. En relació al cicle de vida del producte, com s'anomena l'etapa en la qual hi ha un lent increment de les vendes i els guanys són nuls?

- a) Creixement o desenvolupament.
- b) Declivi o declinació.
- c) Introducció.
- d) Maduresa.

12. El PIB és igual al valor dels béns i serveis produïts en un any en un país, i es pot calcular com el resultat de multiplicar cada bé produït pel seu preu. Suposem, simplificant, que només hi ha un bé i que els valors d'aquest bé en dos anys consecutius són els següents:

	2022	2023
Quantitat	100	110
Preu de mercat	10	12
Valor (en unitats monetàries)	1.000	1.320

Quin és el creixement del PIB real?

- a) 32%
- b) 10%
- c) 20%
- d) 15%

13. Quin tipus d'estratègia de preus aplica una empresa quan vol impactar en un comprador en el sentit següent: "Unes sabates que valen 39,99 € semblen molt més barates que si costen 40 €".

- a) preus psicològics.
- b) preus baixos.
- c) preus de prestigi.
- d) preus en funció del cicle de vida.

14. Quin concepte forma part del càlcul del PIB?

- a) Els productes de l'hort per a l'autoconsum.
- b) El treball de les ames de casa.
- c) El moble que va construir el fuster per a casa seva.
- d) La producció de cotxes.

15. Les societats que tenen per objecte l'associació de persones que, per mitjà del seu treball, exerceixen una activitat empresarial o professional, amb la finalitat de proporcionar als seus socis llocs de treball a través de l'organització en comú de la producció o la prestació de serveis per a tercers, es denominen:

- a) cooperatives.
- b) societats anònimes.
- c) societats civils particulars.
- d) societats limitades.

16. Suposem una economia simplificada, en què la cistella de la compra per calcular l'índex de preus de consum (IPC) la componen tres béns, i el consum i els preus són els següents:

	Quantitats	Preus	
		2022	2023
Alimentació	10	2	3
Habitatge	20	3	4
Oci	2	1	1

Quin és l'IPC de 2023?

- a) 36,6%
- b) 20,5%
- c) 33,3%
- d) 15,7%

Segona part:

EXERCICI 1 (2 punts)

L'empresa JAPLOU, SL dedicada a la comercialització de productes alimentaris ecològics, va iniciar la seva activitat el dia 1 de gener de 2022. La comptable de l'empresa li ha presentat a la directora general, el balanç següent a data 31 de desembre de 2023:

ACTIU	Import (€)	PATRIMONI NET I PASSIU	Import (€)
ACTIU NO CORRENT	85.837,00	PATRIMONI NET	73.423,00
Immobilitzat intangible	2.000,00	Capital social	40.000,00
Aplicacions informàtiques	2.500,00	Reserves	1.281,00
AAI Intangible	-500,00	Resultat exercici	32.142,00
Immobilitzat material	83.837,00		
Terrenys	41.000,00		
Construccions	43.000,00	PASSIU NO CORRENT	10.000,00
Mobiliari	3.125,00	Exigible a llarg termini	10.000,00
Equips per a processos d'informació	1.800,00	Deutes a l/t amb entitats de crèdit	10.000,00
AAIM	-5.088,00		
ACTIU CORRENT	25.171,00		
Existències	2.350,00	PASSIU CORRENT	27.585,00
Mercaderies	2.350,00	Exigible a curt termini	27.585,00
Deutors comercials	14.376,00	Deutes a c/t amb entitats de crèdit	10.000,00
Clients	14.376,00	Creditors per prestació de serveis	2.357,00
Disponible	8.445,00	Hisenda pública, creditora	11.203,00
Banc	6.860,00	Proveïdors	4.025,00
Caixa	1.585,00		
	111.008,00		111.008,00

Les dades de les quals es disposen són:

- Les vendes de l'exercici van ser 103.800€, més el 21% d'IVA. Aquest any s'ha ofert a tots els clients un ràpel del 2% sobre el valor de les mercaderies venudes.
- Les compres de mercaderia de l'exercici van ser 39.513€, més el 21% d'IVA.
- El valor de les existències inicials de mercaderies era de 3.250 €.
- Tots els elements de l'immobilitzat es van adquirir el dia 1 de gener de 2022; figuren en el balanç pel seu valor d'adquisició i no tenen valor residual. L'intangible s'amortitza a raó del 10% anual; el mobiliari i els equips per a processos informàtics al 8% anual; la resta al 5% anual.
- L'import de la resta de despeses d'explotació va ser de 19.802,88€.
- Els interessos dels deutes han estat de 900€.
- El tipus aplicable a l'empresa d'impost sobre el benefici és el 15%.

1.1. Quin és l'import net de la xifra de negoci?. (0,25 punts)

1.2. Quin és el valor del consum de mercaderies? (0,25 punts)

1.3. Quina serà la despesa d'amortització d'aquest any? (0,25 punts)

1.4. Quin és el resultat d'explotació? (0,25 punts)

1.5. Quin és el seu nivell d'endeutament? És correcte? (0,25 punts)

1.6. Quin és el seu fons de maniobra? En quina situació financera es troba? (0,25 punts)

1.7. Quina és la seva rendibilitat econòmica? (0,25 punts)

1.8. I la financera? (0,25 punts)

EXERCICI 2 (2 punts)

L'empresa ECO-LÒGICS EN ACCIÓ, S.L. té 3 equips de treball que estan avaluant paral·lelament diferents alternatives d'inversió.

- a) **Equip A.** Necessita conèixer el Valor Actual Net (VAN) d'una inversió en aerogeneradors per produir energia eòlica. La inversió inicial seria de 500.000 euros i la duració de 4 anys. El primer any no es preveuen ingressos. Al final del segon any s'esperen uns ingressos de 350.000 euros que incrementaran un 20% anual acumulatiu els 2 anys següents. Les despeses al final del primer any es preveuen de 50.000 euros i a partir del segon any representarien un 40% dels ingressos obtinguts. Amb aquesta informació i sabent que la taxa d'actualització és del 8%, quin és el VAN d'aquest projecte? **(0,75 punts)**

- b) **Equip B.** Està analitzant la viabilitat dels projectes ALFA i BETA. Donada la informació que trobareu a les taules següents sobre el VAN calculat a diferents taxes d'actualització (r), quin/s del/s projecte/s recomanaria l'equip B? Justifiqueu la vostra resposta a partir del criteri de la Taxa Interna de Rendibilitat (TIR) sabent que la taxa d'actualització o interès de mercat és del 8%. **(0,50 punts)**

PROJECTE ALFA		PROJECTE BETA	
r	VAN	r	VAN
5%	33.797,65€	5%	26.314,65€
6%	13.655,57€	6%	6.677,00€
7%	-5.855,305	7%	-12.327,49€

- c) **Equip C.** Considera l'alternativa de comercialitzar oli ecològic. L'empresa podria comprar l'oli a granel a un productor a 8 €/litre i envasaria l'oli en ampolles d'un litre (cost de l'envàs: 0,50€). Podria vendre l'ampolla de litre per 13,50 €. Tenint en compte que els costos fixos són de 4.500 euros mensuals, quina quantitat d'ampolles hauria de vendre mensualment l'empresa per tal de no tenir pèrdues? Quin nom rep aquesta quantitat? Representeu gràficament els costos totals i els ingressos totals d'aquesta alternativa d'inversió i assenyalau al gràfic on es troba la quantitat d'ampolles a vendre per no obtenir pèrdues. **(0,75 punts)**

3. LECTURA (2 punts)

Llegiu el text següent i doneu resposta a les preguntes que es formulen a continuació.

Mercadona: Responsabilitat Social Corporativa i Objectius de Desenvolupament Sostenible

Fonts: <https://sostenibilidadcorporativa.net/blog/mercadona/>
<https://info.mercadona.es/va/actualitat/mercadona-promou-els-objectius-de-desenvolupament-sostenible-del-pacte-mundial-de-nacions-unides/news>)

Mercadona és una cadena espanyola de supermercats fundada el 1977 com a cadena de botigues d'ultramarins i comprada el 1981 per Juan Roig, que l'ha convertit en una de les principals empreses de distribució espanyola. Des de 1993 Mercadona basa totes les seues decisions en el seu Model de Qualitat Total, que busca satisfer de la mateixa manera i amb la mateixa intensitat els cinc components de l'empresa: els clients, els treballadors i les treballadores, els proveïdors, la societat i el capital.

Mercadona té com a punt fort i avantatge competitiu la seva política de Responsabilitat Social Corporativa (RSC) que es basa en tres punts fonamentals:

- Té un objectiu clar de sostenibilitat a través de les reduccions d'emissions de CO₂, el reciclatge, la reducció de l'ús de plàstic, l'estalvi energètic i l'aplicació de l'economia circular.
- Mercadona s'ha caracteritzat pel seu compromís a millorar la qualitat de vida de les persones, per exemple: s'ha enfocat a ampliar la seva varietat de productes sense gluten i, aposta pel comerç de proximitat als municipis i barris.
- La reconeguda cadena de subministraments ha sabut implementar una política que s'enfoqués en els beneficis de cadascun dels grups d'interès, des dels proveïdors fins als clients i sense oblidar els empleats. Aquesta empresa continua sent fidel a la seva política de compartir els beneficis amb els empleats i les empleades de la marca, per la qual cosa aquest any ha incrementat en un 8% la quantitat repartida. Per si no fos poc, la marca ha creat el 2022 tres mil llocs de treball més i mil amb contracte fix, a més ha sabut mantenir els existents de forma estable i amb qualitat. Mercadona ha garantit el poder adquisitiu de les 99.000 persones que componen la plantilla amb una pujada salarial d'acord amb l'IPC d'un 5,7% a Espanya i d'un 9,6% a Portugal.

En l'àmbit de la Responsabilitat Social de Mercadona cal destacar la contribució als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) següents:

- a) el seu model empresarial es regeix pel principi d'equitat: "a mateixa responsabilitat, mateix sou" sense discriminació de cap tipus.
- b) Gràcies a les col·laboracions amb diverses fundacions i centres ocupacionals s'ha comptat amb el treball de més de 1.000 persones amb discapacitat intel·lectual.
- c) Mercadona treballa en el projecte de Distribució Urbana Sostenible i la millora de la qualitat de l'aire en les nostres ciutats mitjançant camions i furgonetes propulsats per tecnologies més netes i eficients.
- d) Una altra línia estratègica del Pla de Responsabilitat Social de Mercadona és la sostenibilitat mediambiental. Per a això, Mercadona compta amb un Sistema de Gestió Mediambiental propi, enfocat a l'optimització logística, l'eficiència energètica i la reducció de residus; part d'aquest sistema està basat en els principis de l'economia circular i busca conjuntament amb els interproveïdors la conversió de residus en nous recursos.
- e) A més, Mercadona col·labora amb més de 140 menjadors socials i 60 bancs d'aliments i altres entitats benèfiques de tota Espanya per a la donació diària d'aliments, així com la col·laboració en campanyes de recollida d'aliments.

Finalment, Mercadona és des de 2009 membre del Fòrum Europeu de la Distribució per a la Sostenibilitat (REAP), un organisme copresidit per la Comissió Europea en el qual tots els seus participants són auditats periòdicament i externament en matèria de sostenibilitat.

Preguntes:

3.1. Expliqueu què s'entén per Responsabilitat Social Corporativa (RSC). Llegiu el cas i identifiqueu tres àrees en les quals aquesta empresa pot demostrar la seva responsabilitat social. **(0,5 punts)**

3.2. En primer lloc, expliqueu amb les vostres paraules què són els Objectius de desenvolupament sostenible (ODS). En segon lloc, citeu tres Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i, finalment, identifiqueu i narreu només dos que estiguin vinculats amb el text de l'enunciat i, per tant, amb l'empresa Mercadona (**1 punt**)

3.3. Per a mesurar el compromís amb la Responsabilitat Social Corporativa hi ha un document que recull de manera esquematitzada les activitats que les empreses porten a terme des de la perspectiva social. Una eina de rendició de comptes i mesura d'impacte social, ambiental i de bon govern. De quin document es tracta? Citeu tres exemples que es poden incloure dins d'aquest document. **(0,5 punts)**